

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26—
za pol leta " " 13—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 20—
za pol leta " " 10—
za četrt leta " " 5—
za en mesec " " 1-70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENE

Inserati:

Enostop. petlitrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona štev. 188.

Phil. dr. Andrej grof Schaffgotsch.

Ta gospod, ki je c. kr. dvorni svetnik pri deželni vladi kranjski, nas je včeraj počastil s takozvanim „popravkom“, ki bi ga bili lahko vrgli z mirno vestjo v koš — a smo ga objavili kot specialiteto.

Mi smo o salomonski razsodbi c. kr. deželne vlade v zadevi kamniških volitev drugega razreda pisali, da je deželna vlada razsodila tako-le:

„Ker se ne vé, kako bi bil gospod Albrecht, ki se je po krivici zavrnil, volil, je žrebanje neveljavno in treba torej za tri izžrebane katoliško narodne odbornike nove volitve v II. razredu. Volitev treh liberalcev pa je veljavna, ker so bili izvoljeni z večino 13 zoper 12 glasov.“

Phil. dr. Andrej grof Schaffgotsch pa popravlja, da se „v resnici glasi dotični odstavek“ deželnovladne razsodbe tako-le:

„Iz tega — da se je namreč zabranilo Andreju Albrechtu glasovanje — izvira, da so v II. razredu samo Ivan Adamič, Martin Novak in Ivan Trpinc, ki so dobili po 13 glasov, nedvomno izvoljeni, med tem ko ni mogoče določiti, kako bi bilo vplivalo glasovanje Andreja Albrechta na volitev Jankota Graška, Jož. Kenda, Jožefa Pollaka, Andreja Albrechta, Lovrenca Berganta, Ivana Breznika, Franja Dornika in Ivana Steleta, ker je bilo za te le po 12 glasov oddanih, tako da se je moralo med njimi žrebat.“

Za vsacega razsodnega človeka je bila naša zgorajšnja navedba le sumaričen posnetek bistvene vsebine cele deželnovladne razsodbe.

Phil. dr. grof Schaffgotsch nam pa podtika, kakor da bi bili mi posamezen odstavek klasične deželnovladne razsodbe napačno citirali.

Sicer pa o tej zmoti deželne vlade ne bomo preostro sodili, saj vemo, da pri tem vrhovnem uradu za 95 odstotkov slovenske dežele skoraj ni

jeden višjih uradnikov ne zna pravilno slovenski.

Nas le bolj zanima, da tisti odstavek deželnovladne razsodbe, ki ga phil. dr. Andrej grof Schaffgotsch v svojem popravku doslovno citira, potrjuje z drugimi besedami **prav ravno isto, kar smo mi rekli v svojem članku.**

Ta odstavek deželnovladne razsodbe namreč pravi, „da so v drugem razredu samo Ivan Adamič, Martin Novak in Ivan Trpinc, ki so dobili po 13 glasov, nedvomno izvoljeni, med tem ko ni mogoče določiti, kako bi bilo vplivalo glasovanje Andreja Albrechta — ki je bil od liberalne komisije, pod pasivno asistenco vladnega zastopnika, po krivici zavrnil od volitve“ — na volitev Jankota Graška, Jož. Kenda, Jožefa Pollaka, Andreja Albrechta, Lovrenca Berganta, Ivana Breznika, Franja Dornika in Ivana Steleta, ker je bilo za te le po 12 glasov oddanih, tako da se je moralo med njimi žrebat.“

Ali je to kaj drugega, nego smo mi trdili, ko smo rekli, da je deželna vlada proglasila volitev treh liberalcev (Ivan Adamič, Martin Novak in Ivan Trpinc) **kot veljavno?**

Da je deželna vlada proglasila žrebanje kot neveljavno, sledi tudi iz citiranega odstavka v vladnem popravku; sicer je pa to v poznejšem delu razsodbe jasno in točno povedano, ko se odredi nova volitev za ostale tri mandate, za koje so bili izžrebani katoliško-narodni kandidati.

Sicer se pa prav nič ne izpodtikamo ob tem, da se je žrebanje razveljavilo. To je edina pravilnost v deželnovladni razsodbi.

Kar je vnebovpijoča krivica, je to, da je deželnovladna razsodba proglasila **volitev treh liberalcev** (Ivan Adamič, Martin Novak in Ivan Trpinc), ki

* Opomba uredništva.

so dobili **po 13 glasov, kot veljavno.**

Ni treba biti philosophiae doktor, da razume to-le:

Če bi bil g. Andrej Albrecht svoj po krivici zavrnil glas (da je bil po krivici zavrnil, prizna deželna vlada v svoji razsodbi sama) oddal za Andreja Albrechta, Lovr. Berganta, Ivana Breznika, Franja Dornika in Ivana Steleta, potem bi bili ti gospodje, ki so bili glasom deželnovladne razsodbe že itak dobili po 12 glasov, z Albrechtovim glasom **imeli po 13 glasov, torej baš ravno toliko glasov, kakor trije liberalci Ivan Adamič, Martin Novak in Ivan Trpinc.** Torej bi se bilo moralo v tem slučaju **žrebat za vseh šest mandatov drugega razreda** med osmerico gg. Ivan Adamič, Martin Novak, Ivan Trpinc (liberalci), Andrej Albrecht, Lovrenc Bergant, Ivan Breznik, Franjo Dornik in Ivan Stele (kat. narodnjaki).

Ker pa se objektivno vedeti ne more, kako bi bil volil gospod Albrecht (za komisijo in ves Kamnik je seve bilo jasno, da bi bil volil katoliško-narodno, saj je bil tudi sam med katoliško-narodnimi kandidati — toda na to se vlada ne sme ozirati) — **torej bi se bila morala po zakonu cela volitev drugega razreda razveljaviti in določiti nova volitev za vseh šest mandatov.**

To bi bilo pravilno in pravično in nihče se ne bi bil ob tem izpodtikal.

Namesto tega je pa deželna vlada v svoji razsodbi izrekla, da so v II. razredu liberalci Ivan Adamič, Martin Novak in Ivan Trpinc **nedvomno izvoljeni!!!**

Kri nam vre, ko stojimo pred **takim** početjem cesarske kraljeve deželne vlade, ki je poklicana v to, da čuva nad

natančnim izvajanjem zakonov v deželi!

Po deželnovladni razsodbi imajo liberalci iz protizakonitosti liberalne komisije — ki je stala pod „duševnim“ vodstvom liberalnega „šribarja“ okrajnega glavarstva, kojemu naj po zahtevi glavarstva še celo plača občina 6 kron!!! — k večjemu dobiček in na noben način izgubo!

Skratka: deželno vladna razsodba pomenja premijo za liberalno sleparijo.

Kajti trije mandati, za katere so bili izžrebani trije katoliško-narodni gospodje, so postali vsled deželnovladne odločbe dvomljivi, ker je treba zanje šele nove volilne borbe, pri katerih bodo po dosedanjih izkušnjah liberalci seve delali z novimi sleparijami.

Nedotaknjeni pa ostanejo trije liberalni mandati, pridobljeni po slepariji in krivici, — ker bi bilo pri zadnji volitvi pet katoliško-narodnih kandidatov z Albrechtovim glasom dobilo samo toliko (13) glasov, kakor ti trije liberalci in bi se bilo toraj moralo žrebat za vseh šest mandatov med tremi liberalci in petimi katol. narodnjaki, tako da bi skoraj gotovo več kot trije katoliško-narodni kandidati bili izžrebani, gotovo pa v najslabšem slučaju ne več kot trije liberalci.

Kje je toraj pravica v deželnovladni razsodbi?

„Seveda ne more se (sic!) deželna vlada spuščati v polemiko glede utemeljevanja te razsodbe“ — pravi phil. dr. Andrej grof Schaffgotsch v svojem popravku.

Ljubi gospod grof — polemika je v korist take razsodbe sploh popolnoma nemogoča, ker se taka razsodba da le kritikovati, na noben način pa zagovarjati!

Dober mož pa je g. phil. dr.

LISTEK.

Port Artur

v primeri z znamenitimi oblegami svetovne zgodovine.

Interesantno je, če se spomnimo na podobne velike oblege novejšega časa, ki so igrale veliko vlogo v zgodovini. Ne daleč nazaj spada obleganje Aleksandrije, kjer je angleško brodovje pod admiralom Seymourjem v desetih urah ustavilo streljanje ondotnih topov, ki so popolnoma utihnili. Toda v teh kratkih uricah se je vsula nad mesto strašna množica bomb in granat. Nič manj nego 10000 topov je pokalo in bobnelo proti fortom alexandrijskim. A ravno ta strašna toča železnih krogel je napravila pri utrdbah malo škode, ker se je večina granat zakopala v pesek. Toda opustošenje, katero so povzročile frčeče granate pod pristaši Arabi-paše, je bilo tako strašno, da so morali iz fortov takoj odstraniti.

Sebastopol l. 1857., ki je bil zarovan s svojimi močnimi masivnimi, iz vapnenca sestavljenimi in z granitom pokritimi forti in 700 topovi, med kojimi je bilo mnogo takih, ki so imeli težke in ve-

like kalibre, se je branil 327 dni proti zedinjenim vojsvom Francozov in Angležev, a končno je vendar ležalo celo mesto v razvalinah. Da pa bi svoje uničevalno delo popolnoma izvršili, spustili so inženirji zavernih moči še one doke in forte v zrak, ki so ostali nepoškodovani.

Znano je tudi, da je nemška armada oblegala 132 dni mesto Pariz. V januarju l. 1871. je zletelo nad mesto vsak dan nič manj nego 10000 granat. V enem samem dnevu. 3. januarja, je streljalo na Pariz 25000 nemških topov, kar je stalo Nemce okoli 1,200.000 mark. Med obleganjem je poginilo vsled bolezni in lakote 40000 prebivalcev.

V isti vojski se je vzdržalo mesto Metz 72 dni.

94 dni se je branila Plevena l. 1877. proti ruski armadi če tudi so bili njeni branitelji v pretežni manjšini; 10. dec., ko je bilo povžito zadnje zrno, so planili nesklonljivi Turki iz mesta ter se hoteli preriniti skozi ruske legije. Osman-paša je sam zapovedoval hrabrim ostalim četam. Šele tedaj, ko je obkrožila premoč sovražnikova hrabrega vojskovodja in ko so popadali njegovi možje pod krogli topov in pod granatami, šele tedaj je dovolil, da je plapolala

bela zastava, poleg katere je ležal sam težko ranjen v smrtnem boju.

Chartum se je zoperstavljal Mahdiju in njegovi armadi 341 dni pod hrabrim vodstvom Gordona, in v Karsu se je branil general Williams s 15.000 možmi, s hrano za tri mesece in z municijo za tri dni proti vojsstvu obstoječemu iz 50 tisoč mož od junija do novembra.

„General Williams“, je pisal ruski general Muraviev svojemu hrabremu sovražniku, „Vi ste si pridobili slavno ime v zgodovini in pozni rodovi bodo občudovali vztrajnost, pogum in disciplino, ki jo je imel pri tem obleganju ostanek armade. Mi hočemo narediti kapitulacijo, ki zadostuje vojnim zahtevam, ne da bi kršili človečnosti.“

Gibraltar je vztrajal 874 dni proti napadom Španije in Francije, četudi je deževalo nanj vsak dan nad 6000 granat, vključ napadom 46 vojnih ladij, brezštevilnega brodovja in plavajočih baterij, kojih naprava se ceni na 10 milijonov mark.

Richmond na Virginiji je branil celo leto general Lee; Luknov se je vzdrževal 84 dni, ko je dospel general Havelock.

V južno-afriških vojskah, ki so vsa-

kemu še dobro v spominu, so se branili: Mafeking 7 mesecev, Kimberley 127 dni, Ladysmith 118 dni, Potchefstroom 94 in Gaeta 77 dni.

Natančnejša primera z obleganjem Port Arturja je bombardiranje mesta Santiago za časa zadnje špansko-ameriške vojske. Vojne ladje Zedinjenih držav „Texas“, „Indiana“ in „Brooklyn“ so streljale iz daljave šest angleških milj na mesto in so je zasipale tri ure z granatami tako, da je bilo kljub temu, da niso mogli topničarji svojega cilja niti videti, 57 poslopj razrušenih in vpepeljenih; ko bi to trajalo še nekaj ur bi ležal cel kraj v razvalinah.

Santiago je tudi v drugem oziru zgled za Port Artur. Tudi ondi je bilo zaprto od premoči sovražnika brodovje v pristanišču, vhod v lukso so zabranjevale potopljene ladje in mine vsake vrste, ki so pred Port Arturjem igrale toliko vloge, so bile ondi važno branilno sredstvo. Ko ni končno preostajal španscem noben drug izhod, so prodrli brez made in upa blokado ter slavno umrli. V primeri s temi kapitulacijami je bil Port Artur, ko so ga napadle torpedovke 8. februarja, 327 dni večali manj zaprt, in ko je padla zemeljska ožina kinčovska, 230 dni cerniran. Njegov vztraj-

Andrej grof Schaffgotsch, to se mora pustiti.

Slovesno je prevzel osebno odgovornost za deželnovaladno razsodbo — češ, da se je bila izdala 28. decembra, baron Hein pa je odpotoval že 22. decembra na dopust.

Gospod grof naj nam dovoli opazko: Ugovor zoper volitev II. razreda je bil vložen najpозnejše 27. novembra torej moremo sedeti, da je akt že dolgo pred 22. decembrom bil pri deželni vladi, da je toraj g. baron Hein imel dosti prilike, sam odločiti, kako naj se ugovor reši — akoravno se je iz mnogovrstnih vzrokov razsodba lahko datirala šele z 28. decembrom!

Toda mi priznavamo drage volje heroizem gospoda phil. dr. Andreja Schaffgotscha, da prevzame osebno odgovornost za tako razsodbo.

Gospod grof nam pa vsled tega tudi ne bo zameril, da ga odslej osebno odgovornega delamo za ta nestvor razsodbe.

Hočemo se tega držati — gospod phil. dr. Andrej Schaffgotsch!

Povejte nam torej, kako hočete očitno krivico popraviti, ko ste prizadeli s svojo razsodbo zavedni večini kamniškega meščanstva?

Upravičiti se Vaša razsodba s pravnimi razlogi ne da — k večjemu z liberalno ali znabiti še bolje z nemško-nacionalno filozofijo, po kateri je treba vsigdar zatirati prosto dušo slovenskega naroda.

Tako je, gospod filozofije dr. Andrej grof Schaffgotsch!

Toraj na svidenje pred upravnim sodiščem!

Kaj stori Gautsch?

Iz Prage, 10. jan.

Ker so Slovenci v politični zvezi s Čehi in ker stopa v ospredje zlasti pogodba med „Slovansko zvezo“ in mladočeškimi klubom, Vas bo zanimalo, kaj se tukaj sodi in piše o novi vladi.

Čehi se drže jako rezervirano. Češki voditelji nič ne izdajo, kar so govorili z Gautschem. Nemci so bolj zgovorni. Skozi nemške liste je šla že vest, da je dal Gautsch Nemcem zagotovilo, da „v narodnih stvareh ne ukrene ničesa brez dovoljenja Nemcev“. „Narodni listy“ pozivljajo Nemce, naj povedo, komu je dal Gautsch to zagotovilo. Iz tona, v katerem odgovarjajo Čehi, se da sklepati, da je baron Gautsch govoril s Čehi v smislu, kateri izključuje omenjene vsenemške vesti.

Dr. Eppinger je o svojem razgovoru z Gautschem izdal, da je glavni namen nove vlade pomiriti jezikovni razpor med Čehi in Nemci. Gautsch hoče doseči na vsak način delavnost parlamenta. Rekel je, da gre za gotovim načrtom. Kak je

odpor dosega torej odpor Sebastopola in Danzinga v l. 1813.

Kakor večina trdnjav, ki se omenjajo v zgodovini, tako je bil tudi Port Artur prisiljen, da se je udal zaradi pomanjkanja municije in najbrže tudi zaradi provijanta. Razun obleganja Silistrije in Pariza, kjer so bile oblegovalne armade po številu manjše nego branilne, so vse omenjene trdnjave izpolnile svojo nalogo. Sebastopol in Port Artur sta svojo nalogo: namreč vzdrževati močnejše sile, najdaljše in zato tudi najboljše izpolnjevala. To pred vsem dokazuje, da še vedno obstoja veljava trdnjav, o kateri se je tako pogosto dvomilo. Važen je tudi dokaz, da se ni pokazala vztrajnost trdnjav pri odporu toliko vsled njihove fortifikatorične moči, temveč mnogo bolj vsled vojne hrabrosti oblegancev in zlasti vsled osebnosti poveljnikov.

Pri večini omenjenih trdnjav so bili forti zastareli ali še nedovršeni. Morali so se torej neposredno pred obleganjem in med obleganjem izpopolniti, utrditi in s provizoričnimi vnanjimi obzidji obdati. Vendar so se te utrdbe branile dolgo časa; Osman-paši se je, kakor znano, celo posrečilo, da je branil utrdbe, katere je bil napravil v največji naglici, celih pet mesecev proti trikrat močnejšemu nasprotniku.

ta načrt, tega dr. Eppinger ni povedal, najbrž mu ga tudi Gautsch ni povedal, dasi dr. Eppinger trdi, da se bo tudi v praškem deželnem zboru ustanovil neki „pomirjevalni odbor“, kakor v moravskem.

Nemci pa stavijo tudi že svoje zahteve. Pred vsem zahtevajo opustitev češke obstrukcije na Dunaju, češ, da je od tega odvisno njih zadržanje na Češkem. Ako bi Čehi v državnem zboru samo od slučajaja do slučajaja opuščali obstrukcijo, ne bi to zadoščalo, da prenehajo obstruirati Nemci v Pragi. Čehi bi morali popolnoma opustiti vso svojo dosedanja politiko.

Na to pa odgovarja glavno mladočeško glasilo, da o tem ne more biti govora. Nemška manjšina na Češkem ne more diktirati češki večini takih pogojev. Dokler Čehi ne dosežejo popolne jezikovne ravnopravnosti in drugega vseučilišča na Moravi, ne dajo meča iz rok. Tudi Nemec Gautsch — pravijo „N. L.“ — mora izprevideti, da mora takim Nemcem imponirati vlada samo s silo prava in zakona pri izvrševanju popolne narodne enakopravnosti. Na tem, ali bo Gautsch znal izvršiti to nalogo, je vsa bodočnost.

Rusko-japonska vojska.

Port Artur ostane japonski.

Iz Čifu poročajo: General Nogi je dejal častnikom oblegovalne armade, da ostane Port Artur na večne čase japonski. Ob začetku vojske se je šlo le za Korejo in Mandžurijo. Danes bi se pa Japonska rajše odrekla prej vsem, ko Port Arturju, ki je veljal toliko krvi. Vsa Japonska bo šla v boj, da si ohrani Port Artur, ter bo rajši ondi izkrmavela, nego pustila, da izgine japonska zastava raz trdnjavo.

Zmaga rumenega plemena.

Iz Peterburga poročajo 10. t. mes., da so v Čifu nabiti veliki lepaki, ki naznanjajo Kitajcem, da je padel Port Artur ter da je rumeno pleme sijajno premagalo belo. Nad tem mora gotovo čutiti veselje kitajsko ljudstvo.

Port arturski ujetniki.

Reuterjev urad poroča 6. t. m. iz Nogi-jevega glavnega stana: V dolgih vrstah je prikorakal ostanek ruske posadke, 5000 mož, iz tabora v Golobjem zalivu na kolo-dvor Canlincu, odkoder so jih po železnici spravili v Daljni. Odtod se bodo takoj odpeljali na transportnih parnikih na Japonsko. Pogled na te vrste je bil pretresljiv. Najprvo se se pripeljali v štirih vozeh štabni častniki. Linjski častniki so korakali na strani vojakov. Ti so videti pri dobrem zdravju; a nosijo znake prestanih naporov. Japonski vojaki so ponujali ruskim pivo, živež in cigarete. Železnica je popravljena skoro prav do Port Arturja, tako da bodo vlaki kmalu lahko vozili. Telegraf in telefon sta tudi zopet popravljena. Japonski inženirji ogledujejo poškodbe na utrdbah. — General Nogi poroča, da gresta v ujetništvo tudi generalna majorja Nikitin in Bajle, potem tudi admiral Viren, medtem, ko so bili na častno besedo izpuščeni Steselj, generalni majorji Ries, Nadjem in Rostinkov, admirali knez Uhtomski, Gregorovič in Roštilinski ter še inženirski oddelki Rindebeck.

Odhod prvega oddelka ujetnikov iz Port Arturja je preteklo soboto vzbudil pri japonskih vojakih veliko radovednost. Rusi so korakali med špalirjem japonskih vojakov v več oddelkih, po sto mož, ter so hoteli vzdržati, kolikor mogoče, batalijonsko skupino, kar pa se jim ni posrečilo. Vsa poročila soglašajo v tem, da je moštvo relativno dobro izgledalo, da pa je imelo jako raztrgano in blatno obleko, tako, da skoro niso bili več podobni vojakom. Na postaji so dobili vojaki okrepčila, nakar so hitro vstopili v vozove. V dolgih vlakih so se nato odpeljali v Daljni.

Koliko je ujetnikov, se ne ve natančno. Japonska poročila iz dobro poučenih tokijskih krogov trdijo, da je bilo posadke v Port Arturju 38 000—40 000 mož. Izgub so Rusi imeli 25 000; in sicer 10 000 mrtvih in še poprej ujetih ter 15 000—16 000 ranjenih, ki še ležijo po bolnišnicah. Torej bi bila posadka ob kapitulaciji znašala 10 000—15 000 mož. „Daily Express“ in pa „Standard“ poročata o 5000 ujetnikih.

Poveljnik Port Arturja.

„Lokalanzeiger“ poroča iz Port Arturja: Viceadmiral Sipjama je bil imenovan za poveljnika v Port Arturju.

V Mandžuriji.

Ruski brzojavni urad poroča iz Mukdena 9. t. m.: Japonci so zopet dobili pomoč od juga, posebno v pojačenje posadke v Ljaojanu, Jantaju in drugih utrjenih krajih. Glasi se, da so Japonci na črti od reke Liao do Jalu od 18. oktobra izgubili čez 3000 mož. Ruske izgube znašajo 7 častnikov in 183 mož mrtvih 44 častnikov in 1032 mož ranjenih. — Kuropatkin poroča 8. t. m.: Dne 5. t. m. so napadli ruski vojaki na desnem krilu pri vasi Sajtajci,

okoli 12 km. jugozahodno od Čjentava, ne-nadoma japonski oddelek ter se polastili več trenskih vozov. En ranjen japonski vojak je bil ujet.

V Čifu pričakujejo, kakor se poroča iz Londona, operacij ob reki Ljao. Rusi zahodnega brega ne smatrajo za mejo ter bodo najbrže prodrli do Kaopance ob železnici. Velik del Nogijevih čet je v veliki naglici odšel proti severu od Ljaojana; moštvo pred odhodom ni imele niti časa za kopanje.

Steselj.

Iz Londona poročajo: Najprvo so se vršila pogajanja v ruskem in angleškem jeziku, ker noben ruski častnik ni znal japonsko. Japonskega štabnega stotnika Cudoda je prašal Steselj najprvo o Kuropatkinu in njegovi armadi. Tu je prvičkrat slišal o njegovem porazu (?) ob Sahu ter o izgubi 60.000 mož. Steselj je strmel. Kitajski voluni so mu naznanili, da stoji Kuropatkin 32 km proč od Port Arturja. Japonski častnik je pokazal nato Steslju na vojni karti stališča obeh armad, nakar je Steselj zaklical: „Jasno je, da sem bil prevarjen in da moji voluni niti preko japonskih vrst niso prišli“.

O baltičkem brodogradu je dejal, ako še ni vse prišlo mimo rta „Dobre nade“, je najbolje, ako se vrne. S padcem Port Arturja je brezpomembno, je pošiljati sem. — Steselj, ki je posinovil 5 otrok padlih častnikov, želi čim prej priti k svoji družini. Dejal je tudi, da Port Artur ob priliki nenadnega napada začetkom februarja ni imel 2—3 tisoč mož posadke; utrabe so bile le na pol gotove. Saharov je vedno zagovarjal misel, naj se denar, ki ga Rusi trošijo za Daljni, rajši da za utrjenje Port Arturja.

Steselj in Nogi odlikovana.

Nemški cesar Viljem je podelil generaloma Steslju in Nogiju v priznanje njune in njunih čet heroične hrabrosti red „pour le mérite“ ter prosil carja in mikada za privoljenje.

Steselj in Nogi fotografirana.

Po razgovoru sta se dala Steselj in Nogi, kakor poročajo iz Londona, s svojima štaboma fotografirati. Steselj je za eno glavo višji, ko njegov nasprotnik.

Rusi v Sangaju.

„Morning Post“ poroča iz Sangaja dne 9. t. m.: Kitajska vlada se trudi, da res nadzoruje one Ruse, ki so internirani v Sangaju. Pri Sangaju so sedaj štiri kitajske križarke

Angleška križarka „Andromeda“

se je morala vrniti izpred Port Arturja, ker poveljnik Port Arturja ni hotel sprejeti njene ponujane pomoči za ranjence. Sedaj se japonski pomorski urad oprošča, češ, da to temelji na nesporazumljenju. Angleži so svojega poslanika v Tokiu prepozno obvestili o odhodu ladje. Ko je to poročilo sprejel, je takoj izposloval dovoljenje, a ko je dovoljenje došlo v Port Artur, je „Andromeda“ že odpeljala.

Kuropatkin se ne umakne.

London, 10. jan. Glasom poročil iz Petrograda se ne potrjuje govorica, da se hoče Kuropatkin umakniti do Tjenlina. Marveč ima Kuropatkin trden namen, da drži Mukden za vsako ceno. Proti zvršetku zime se pričakuje, da prične Kuropatkin ofenzivo.

Novo rusko brodogradje.

Berolin, 10. jan. Iz Petrograda javljajo, da je car določil 500 milijonov rubljev za gradnjo novega brodogradja. Naročilo se je že več vojnih ladij v Nemčiji, na Francoskem in v Italiji. Admiral je določil 400 milijonov rubljev za gradnjo ladij v dobi od l. 1905. do 1907.

Japonska proti Francoski.

Včeraj smo poročali, da ima pariški „Echo de Paris“ senzacionalne listine, ki kažejo japonske namere. In res je ta list včeraj priobčil zaupno poročilo, ki ga je poslal bivši japonski vojni minister Koda-ma spomladi l. 1902. tedanjemu ministrskemu predsedniku Kacuri. V tem dojem poročilu se glasi, zakaj ima Japonska interes na tem, da zavojšči Rusijo. Nadalje se tu razpravlja, kdaj in pod kakimi razmerami bi mogla Japonska napasti francosko Indokino.

Rusko brodogradje.

Port Said, 10. jan. (Popoldne ob 1. uri 50 min.) Bliza se rusko brodogradje pod poveljstvom poveljnika Petrovskega.

Rusko posojilo.

Peterburg, 10. januarja. Za novo posojilo je mnogo zanimanja. Vkljub praznikom je došlo mnogo važnih naznanil iz kapitalističnih krogov. Tudi iz provincije poročajo o velikih naznanilih.

Ruski beguni.

„Matin“ poroča iz Čifu: Ruski poslanik v Pekinu je prosil za dovoljenje, da sme

poslati v Čifu parnik, ki bo prepeljal port-arturske begune na otoke Ciuvan. Odtod bodo prepeljani na Rusko. — Glasi se, da bodo Japonci odprli Port Artur mednarodni trgovini.

Notranjepolitičen položaj.

Vlada namerava že v prvi seji prihodnjega državnoborskega zasedanja predložiti predlogo o ref. 9.000.000 kron.

O včerajšnjih konferencah ministrskega predsednika s predsedstvom mladočeškega kluba, poroča „Politik“, da je bil uspeh jako povoljen za pričetek zbornične delavnosti.

Včeraj se je pogovarjal Gautsch tudi s Svegljem. S tem so bile baje konference končane.

Kakor se poroča z Dunaja, bodo Čehi čakali, kako stališče bo zavzelo novo ministrstvo.

O slovanskih vzporednicah v Opavi se čuje, da bodo v prihodnjem šolskem letu preložene iz Opave.

V dunajskih parlamentarnih krogih se mnogo govori o tem, da se bodo med Čehi in Nemci vršile nove pravne konference, katerim bo predsedoval knez Lobkovitz. Uspeh teh konferenc je odvisen od prihodnjega državnoborskega zasedanja.

Baron Handel.

Zader, 10. januarja. Dalmatinski ces. namestnik baron Handel je odpotoval na Dunaj, ker ga je pozval k sebi baron Gautsch. Poročajo, da bo Handel imenovan za namestnika na Zgornjem Avstrijskem.

Italijansko vseučiliško vprašanje.

Trident, 10. januarja. „Popolo“ protestira, da bi se italijanska pravna fakulteta premestila v Trident. Ker so fakulteto odklonili v Roveredu, morajo prebivavci Tridenta zardeti sramu, da misli vlada o njih, da bodo sprejeli fakulteto. Če se premesti fakulteta v Trident, bo za vedno pokopano italijansko vseučiliško vprašanje. Načelo Italijanov je in ostane: „Trst ali nič!“

Razpor v Košutovi stranki.

Vstop pristašev Apponijevih v Košutovo stranko, je povzročil v stranki razpor. Mnogo poslancev menda namerava izstopiti iz Košutove stranke, češ, da bo grof Apponi deloval v stranki v „klerikalnem“ smislu. Ustanoviti hočejo novo liberalno stranko. Košut se trudi, da bi do volitev ne prišlo do razpada stranke.

Trgovinska pogajanja z Nemčijo.

Berolin, 10. jan. Danes opoldne se je doseglo sporazumljenje v veterinarskem vprašanju. Grof Ballestrem je naznanil, da mu je pisal državni kancelar: Trgovinska pogodba med Avstrijo in Nemčijo se bo sklenila tekom enega tedna. V 14. dneh bodo vse trgovinske pogodbe predložene nemškemu drž. zboru.

Štrajk v pokrajinah ob Ruhri.

V pokrajinah ob reki Ruhri, kjer je mnogo Slovencev, je izbruhnil štrajk, ki obeta biti eden največjih štrajkov, kar jih je videla Nemčija. Že leta 1889. se je vršil ta štrajk, ki se ga je udeležilo 100.000 rudarjev. Glavna zahteva rudarjev je: Pravičnost v osebnem ravnanju. Rudarji se zavedajo, da so oni tisti faktor, ki dela s svojimi rokami milijone. Zato pa lahko zahtevajo, da se kot tak faktor tudi upošteva. Štrajk leta 1889. je marsikaj izboljšal, a vsega ne. Posebno trpe delavci vsled krivičnega ravnanja srednjih uradnikov, ki se včasih izpozabijo tako daleč, da udarijo koga. Tega delavec pač ne sme trpeti. Stavkojuči zahtevajo nadalje, da se uredi plačilno vprašanje, osemurni delavnik itd. Splošna stavka je neizogibna, ako delodajalci temeljito ne prouče svojega razmerja do delavstva. Delavstvo nekaterih rogov v Dortmundu je že stopilo v stavko.

Kakor poročajo najnovejše vesti, je uprava dotičnih rogov sklenila, pogasiti vse plavže, vsled česar izgubi delo 7000 delavcev, ako se stavka nadaljuje. To pač ne bo pomirilo delavstva. O razvoju te stavke bomo še poročali, ker so pri tem prizadeti tudi naši rojaki.

Combes pred padcem?

Pariz, 10. januarja. Doumer je z 265 glasovi izvoljen za zborničnega predsednika, Brisson je dobil 241 glasov. Doumerjeva kandidatura je v parlamentarnih krogih presenetila. Nacionalistični listi so pozvali svoje pristaše naj glasujejo zanj, ker bi njegova izvolitev pomenjala skorajšnji Combov padec.

Dunaj, 10. januarja. V tukajšnjih diplomatskih krogih, ki dobro poznajo francoske razmere sodijo, da Combovo ministrstvo stoji pred padcem. Pri interpelacijski debati o splošni vladni politiki ki se prične 13. t. m. bo vlada težko dobila zaupnico.

Pariz, 10. januarja. Danes dopoldne je bil shod strank radikalne leveice Doumer, je ostro napadel vladu in izjavil, da se mora porabiti vsako priliko za strmoglavljenje Combove vlade. Volitev zborničnega predsednika pa je političen čin in potrebno je, da se pokaže volja večine že v prvi seji!

Dogodki na Ruskem.

Krakov, 10. jan. „Naprzod“ poroča iz Peterburga: Minister Mirski je svetoval knezu Obolenskemu in grofu Muranovu naj odstopita kot člana zemstev. Vzrok; ker sta soglašala z zahtevo zemstev, naj car izda ustavo, na katero vlogo je car zapisal lastnoročno: „Breztaktno in predrzno“.

Na Filipinskih otokih

so Američani razrušili trdnjavo Morov na otoku Jalo. Dne 8. jan. je bil med ameriškimi četami in Mori boj, v katerem so vstasi izgubili enega voditelja, Američani pa enega častnika in enega vojaka.

Iz Srbije.

General Lazar Lazarević in Jovan Atanacković bivši vojni minister sta umirovljena.

Srbi o hrvaških naprednjakih.

V Belgradu izhajajoči radikalni list „Slovenski jug“ piše v svoji zadnji številki o novi hrvaški stranki: „Po svojem programu je ta nova stranka najbližja naši radikalni stranki. Najvažnejša točka je borba proti klerikalizmu, vojska Rimu. To je bil tudi glavni razlog, da so se odcepili od stranke prava. Uvideli so, da klerikalizem davi hrvaški narod in zavrgši vse, ne male tradicije so vrgli rokavico v lice papežu Piju X.“

S svojega srbskega stališča pozdravlja novo stranko.

Razpor med Zedinjenimi državami in Venecuelo.

Iz Londona poroča Reuterjev brzojav: Dne 31. m. m. so ameriške Zedinjene države naznanile predsedniku Venecuele, da bo njihovo brodograd v 60. dneh zasedlo carinske urade v Laguairi, Puerto Cabellu in Marakailu, ako ne da Venecuela zadoščenja, ker ni izgnala nekega meščana iz Karakasa in ker je zaplenila last ameriške asfaltne družbe. Tudi Angleži zahtevajo, da izpolni Venecuela angleške zahteve.

Koroške novice.

k Poslanec Waldner molči.

Nemškonnacionalni zastopnik gor. Zilske doline prof. dr. Waldner se je bahal, da je njegova zasluga, da je ta dolina za uravnavo hudournikov dobila večjo podporo. Naš poslanec Grafenauer mu je v dež zboru povedal, da ne. Inomoški vseučiliški profesor, ki tako rad govori, še do danes ni zavrnil Grafenauerjeve trditve.

k Nemška nestrpnost. V Šmartin pri Glaneu se v zadnjem času zelo priseljujejo Italijani, ki tam kupujejo nemška posestva. Tamošnji občinski zastop se jih jako boji. Sklenil je, da v bodoče ne pripusti na detičnem pokopališču nobenih drugih napisov, kakor edino nemške. Kaj pa če le eden Nemec pride v druge kraje? Nemška pravičnost, kje si?

k Guštanj. Dne 4. januarja ste poročali, da dr. Höhn ni znal slovenski. Resnici na ljubo moremo povedati, da je g. dr. Höhn bil slovenskega jezika zmožen in da je s strankami tudi slovensko občeval. Iz Prevalj bolnikom v Guštanju pač ni bilo treba klicati zdravnika, ker je bil dr. Höhn jako spreten in vester v svojem poklicu. Kot načelnik krajnega šolskega sveta je zmiraj povdarjal, da mora biti učitelj v Guštanju, ki vodi nedeljsko šolo zmožen slovenskega jezika. Proti kmetom je bil jako pravičen glede šolskih zamud od strani otrok. Sploh je zmiraj povdarjal potrebo znanja slovenskega jezika. Dr. Höhn je bil rodnom Nemec, a pošten „Nemec“.

k Mesto okrožnega zdravnika v Guštanju še ni razpisano, posle fužinskega zdravnika opravlja dr. Skaza, ki je bil prej v Velenju.

k Črneče pri Spod. Dravogradu. V nedeljo dne 8. t. m. je bil slovesno umeščen na župnijo Črneče g. Josip Zeichen, dosednji provizor.

k Krogo za Ciril-Metodovo družbo bo moral plačati tisti Rus v Kottljah, ki je stavil, da Port Artur ne bo padel.

k Drava je valila zadnje dni led in srez, da brodniki niso mogli voziti.

Štajerske novice.

Štajerski deželni zbor je v večeršnji seji razpravljal med proračunsko razpravo o predlogu dr. Hrašovca, naj se slovenski dijaški kuhinji v Celju dovoli 800 kron podpore. Poročevalec grof Stürgkh izjavi, da je odsek zavzel napram tej peticiji dobrohotno stališče. Težavno je, ker niso narodnostni celjski odnosi jasni. Kadar bodo ti jasni, in upanje je, da se to zgodi, bo imel deželni odbor večjo svobodo v tem vprašanju. Sprejeti so bili predlogi finančnega odseka: 1. Dijaškemu domu v Mariboru se dovoli pričenši z l. 1905. letna podpora 3000 kron. 2. Slovenskima dijaškima kuhinjama v Mariboru in Ptujju se dovoli za tekoče leto 800, oziroma 600 kron.

Predlog o podpori celjski slovenski dijaški kuhinji se odstopi deželnemu odboru z naročilom, da proučuje razmere ostalosti celjskih nemških - slovenskih gimnazijskih razredov in o stalnem nameščenju teh razredov ter naj o tem svoječasno poroča deželnemu zboru. Predlog poslanca dr. Hrašovca je bil torej odklonjen. Zanj so glasovali Slovenci, socialni demokrati in del poslancev krščanske ljudske stranke, „nervodvisni kmetje“ so glasovali proti, njihov voditelj baron Rokitsansky se pa ni udeležil glasovanja. — Zbornica je nato nadaljevala proračunsko razpravo. Pri postavki glede deželne gimnazije v Ptujju je dr. Jurtela tožil, ker se v letnih izveštjih niso tiskali rojstni kraji dijakov. Pri postavki deželni prispevki ljudskim šolam je soc. dem. poslanec Resel napadal šolske zavode šolskih sester v Algersdorfu in Mariboru. Predlagal je, naj se za zavoda določena podpora črta in rajši da za otroške vrtce. Njegov predlog so podpirali „nervodvisni kmetje“ in del nemške ljudske stranke. Poslanca Žičkar in Link sta zagovarjala šolske sestre. Poslanec Resel je pričel nato prav po rdeči navadi „učeno“ trditi, da je cerkev olik in izobrazbi sovražna. Poslanec Hagenhofer je krepko zagovarjal šolske sestre, katerih nesebično in uspešno delovanje pripozna velika večina ljudstva. Poročevalec je končno povdarjal, da bi imela dežela prevelike stroške, ako bi ustavila podporo šolskih sester, če bi morala ustanoviti nove šole. — Predlog Reslov je bil v imenskem glasovanju s 45 proti 5 glasovom odklonjen. V nadaljnji razpravi je zbornica zvišala na predlog poslanca dr. Ploja prispevek za sanitarno službo občin od 60.170 na 70.000 K. Glede kopališča na Slatini je poslanec dr. Hrašovec pripomnil, da je bila dežela oškodovana pri nabavi električnih strojev. Grajal je nadalje, da nadzoruje ordinacije ravnatelj. Napačno je, ker se pri naročanju časopisov premalo upoštevajo narodnostne zahteve in se ne napravijo dvojezični napisi. Deželni odbor je tako nerestren, da rajši ne pusti napraviti napisov, samo da mu ni treba upoštevati enakopravnosti. Unela se je dolgotrajna razprava, v kateri je dr. Hrašovec očital deželnemu odboru, da načeloma prezira slovenske napise celo pri sadjarskih šolah, ki so namenjene zgolj slovenskim kmetom. Gledé Dobrne, je dr. Schacherl grajal, da tu gospodari klika, ki ima lepe dobičke, a se je bati, da propade kopelji. Poslanec Vošnjak se strinja s Schacherlom in predlaga, naj deželni odbor proučuje, zakaj se zmanjšuje število obiskovalcev te kopelji, in naj o uspehu poizvedb poroča v prihodnjem zasedanju. Sprejeto.

Š Umrli sta v Mariboru: Hišni posestnik Jakob Žergun, star 82 let in posestnik hotela Jožef Kleinscheg, star 31 let.

Š V graškem občinskem zastopu se je pričelo nemškonnacionalnem slabo gedit. Pri volitvi v gledališki odsek sta propadla dosedanja člana tega odseka dr. Goltsch in Weinkopf ter sta bila izvoljena soc. demokrata Resel in dr. Schacherl. — Nemško nacionalno časopisje divja, ker se je to moglo zgoditi le s pomočjo obč. odbornikov, ki so bili izvoljeni na nemškonnacionalni program.

Š Prememba posesti. Gospod dr. Josip Strašek, slovenski zdravnik v Brezicah, je kupil Haiderjevo hišo v mestu S tem se bo zabranilo vedno preganjanje tega zdravnika.

Š Marijino Celje. Preteklo leto maševalo je na tej slavnoznani božji poti 700 tujih duhovnikov; med njimi so bili: pomožni škof Fischer-Colbrie iz Kašave, dr. Marschall, škof z Dunaja, opat Paušal iz Lilienfelda, Henrik Abel s. I., znani govornik, grof Nikolaj Szechenyi iz Raba. Obhajanih je bilo 86938. Tudi Slovenci kaj radi prihajajo semkaj. Korošce je iz Djekš pripeljal

č. g. župnik Hraaba. Žal, da so Štajerci s svojim lepim petjem — vodil jih je vlč. g. dr. Medved — izostali. Upamo, da zopet pridejo. — Ogljik zadušil je v hlevu hlapca pri zdravniku dr. Goldu. Mrtva sta bila tudi 2 konja.

Dnevne novice.

Blagor nam! Res čudoviti so na poročni avstrijskih vlad, kako bi omilili nam južnim Slovanom avstrijsko državo. V neprecenljivi bistroumnosti so vlade vedno spoznavale, da je na avstrijskem jugu slovenski živelj najvažnejši za obstoj države; uvideli so, da more Avstrija le po krepkem, kulturno razvitem južnem slovenstvu dobiti vpliva na Balkan, razviti prekomorsko trgovino in s tem utemeljiti značaj svetovne države. Zato so skrbeli, da smo na jugu imeli samo najboljše in najrazumnejše politične uradnike. Po ti poti smo dobili Vestenecke in Rinaldinije, Handelne in Heine. Po ti poti nas je osrečil tudi phil. dr. Andr. grof Schaffgotsch. Kako je ta mož naklonjen slovenstvu, izpričuje jasno kot beli dan njegova novoletna odkupnina v korist nemškemu Schulvereinu, ki ima pri nas ravne nalogo širiti patriotizem in lojalnost in dvigati južne Slovence do višje kulture. In vrh tega so ti naši politični uradniki strašno konservativni! Vsi spoznajo, da je edini katolicizem temelj zdravemu našemu razvoju. Zato ga podpirajo, kar morejo. Phil. dr. Andrej grof Schaffgotsch piše celo v „Slovenca“ uvodne članke s svojim podpisom. Skoraj preveč klerikalen je ta mož! In o njem mižikajo, kaj nas še čaka z njim. Blagor nam!

Kako poročajo na Dunaj. Iz postojinskega okraja se nam piše: „Narodni Gospodar“ je v svoji 24. št. pr. l. pod naslovom: „Pomanjkanje krme vsled suše“ med drugim objavil, da so od neke strani dospela nasprotna poročila na Dunaj do ministrstva, češ, da imamo na Kranjskem preveč krme — a ne premalo.“ To neresnično poročilo, ki je prišlo na Dunaj, je vredno vse obsodbe — vsaj za postojinski okraj. Resnica je namreč, da je bila lanska letina po apnenih tleh sploh prav slaba. Sena se je pridelalo komaj polovico ko sicer, otave pa po debelinah petina, po tančinah pa nič. Krompirja in repe komaj tretjina, fižola petina, zelenjadi za prešičjo krmo nič, ajdo pa je burja že v cvetju na polovico, potem pa, ko je zorela, popolno otrešla; žito je bilo v cvetju po mokroti zadržano, da ni moglo ravno ovesti, radi tega je zrnje ostalo drobno. Najbolj so prizadete radi lanske suše vasi župnij Vreme, Košana in Senožeče. V vremskih občinah se je celo svoječasno po trudu ondotnih županov okrajno-glavarstvena komisija na licu mesta prepričala o preteči bedi. Ker hoče nova vlada še ta mesec od drž. zbora zahtevati primerno drž. posojilo v svrhu podpor vsled uim in bede, upamo in pričakujemo, da bodo merodajni faktorji storili svojo dolžnost. Določno vladno poročilo govori le o lanskim požarih na Kranjskem. Ali politična oblast ni dobila nobenih poročil o skrajno slabi letini v nekaterih okrajih? In če jih je dobila, zakaj jih ne predloži osrednji vladi?

— Litijske novice. V nedeljo, 8. t. m., zvečer so vprizorili litijski diletantje dve igri: „Dr. Hribar“ in „Dobro došli! Kdaj pojdeš domov?“ Igralo se je dosti dobro; udeležba je bila slaba, zato se bodo komaj stroški pokrili. Tu se je bil ustanovil na prigovarjanje nekaterih inteligentnih klub diletantov, a našel je malo zaslonbe pri inteligenci. Ravno tisti, ki so se preje najbolj širokoustili, se sedaj zanj nič ne zmenijo. Niti k veseliciam ne prihajajo. Zadnjo nedeljo so šli ti inteligentni raje poslušat „na Pošto“ neko potovalno družbo, kjer so se zabavali do ranega jutra. Litijski čani so se povpraševali, zakaj ni bilo v ponedeljek šolskega pouka in so se morali otroci, ki so prišli v hudem mrazu od daleč, vračati domov. Kaj je bilo vzrok temu? — Seveda, liberalci smejo početi, kar jim ljubo. — Pretečni teden je imelo litijsko bralno društvo občni zbor. Za predsednika so izvolili g. Dietricha. Sklenilo se je izključiti nekatere liste, katerih nikdo ne bere. — Božičnico so priredili nekateri litijski obrtniki. Uspela

je slabo, najbrže zato, ker so jo napravili v znani „deviški“ gostilni. — Tržaški socialni demokrat Kopač je nedavno osrečaval s svojimi puhlimi frazami tukajšnje delavstvo. „Vera je zasebna stvar“, je trobil na tem shodu. Da mu trezni delavci, ki prebirajo poročila o raznih socialističkih shodih, na katerih se vseprek zabavlja čez vero in cerkev, tega ne verujejo, je umevno. Če misli Kopač, da bo imel med delavstvom več sreče kot sodrug Cobal, se silno moti. Obljubil je, da pride zopet in da bo sklical shod v Šmartno pri Litiji. — Občinske volitve se bodo vršile 19. t. m. Agitacija je huda. Čuje se, da se jih kmetje ne bodo udeležili. Naj se liberalci imajo med seboj, kakor hočejo. Za nedeljo sklicuje g. notar Svetec shod, na katerem bo dogovor glede občinskih volitev. Drug shod bo priredilo „Čebelarско društvo“ tudi v nedeljo.

— Umrli je v Zužemberku c. kr. major v pokoju Avg. F. vitez Föderansperg.

— Cesar Franc Jožefova bolnica usmiljenih bratov v Rudolfovem razpošilja XI. letno poročilo. V minoletem letu je bilo v bolnici oskrbovanih 1672 bolnikov iz raznih stanov in raznih dežel. Kranjcev je bilo v bolnici 1458, in sicer iz Dolenjske 1349, iz Gorenjske 63, iz Notranjske 46; iz Štajerske 25, iz Hrvatske 61, iz Primorske 18, iz Češke 6, iz Italije 6 itd. Ozdravljenih je zapustilo bolnico 1008, zboljšanih 432, neozdravljenih 88, umrlo jih je 52. v bolnici jih je ob novem letu ostalo 92. Število oskrbovanih dni vseh bolnikov znaša 32413. Na vsacega bolnika pride povprek 1939 dni. Vsak dan se je oskrbovalo povprek 8856 bolnikov. Poleg tega so zdravniki izvršili še mnogo operacij. Vodstvo izreka zahvalo vsem dobrotnikom in se priporoča tudi za bodoče.

— Iz Aleksandrije se nam piše: V četrtek 29. decembra smo pokopali Slovenko Jozefo Čopič, doma iz Lokovice. Dvadenesna bolezen nam je pobrala prvo družtenico naše kršč. zveze Slovencek. Pokojna je bila poštena in pobožna Slovenka, ter jako vesele narave. Marsikatero zašlo znanko je pridobila za čednostno življenje in mnoge obvarovala s svojo ljubeznivo zgovornostjo. Več let je služila v Ramlah pri zelo bogati protestantski obitelji, pa je rada, kedar je le utegnila, prihajala v naše društvo. Lep pogreb je pričal kako je bila vsem priljubljena; poleg mnogih družtenic je prišlo k pogrebu tudi obilo drugih Slovencek in nekaj Slovencev. Dve družtenici sta nesli krasen venec. Po odpetih molitvah v cerkvi sv. Katarine smo se na pokopališču poslovili od drage pokojnice. Uživaj blaga duša zdaj v pravi domovini večni mir.

— Žalosten boj. Med ameriškima slovenskima katoliškima listoma „Amerikanski Slovenec“ in „Nova Domovina“ se je vnel srdit boj radi „K. S. K. Jednote“. Radi nekih izrazov urednika „Nove Domovine“ č. g. Kržeta mu grozi urednik „Amerikanskega Slovenca“, č. g. F. S. Šušteršič, da bo nastopil proti njemu sodnijsko pot, če tekom osmih dni določne besede ne preklicije. Slovenski ameriški katoliški duhovniki so sedaj razdeljeni v dva tabora.

— Novice iz kamniškega okraja. Šmarčani so pa sami klerikalc! Tako je rekel kamniški župan Močnik pri seji cestnega odbora, ko se je oddajalo posipanje cest. Tu ste jo pa zadeli, g. Močnik, če je še niste nikoli. Tudi šmarški župan vam je potrdil, da Šmarčani ne bodo podpirali slovensko-nemške zveze. Sicer pa se g. Močnik preveč brigajo za šmarske klerikalce, zato radi pozabijo na ceste, ki so v jako slabem stanju. Ljudje pravijo, da že dve leti ceste niso bile posute. — Dne 4. t. m. je mlinarju na Duplici svinja kravi odgriznila jezik. Krava se je odtrgala in hodila po hlevu. Prišla je tudi do korita, kjer ji svinja odgrizne jezik. — Na Silvestrov večer so se v Smarci v dimniku nekega posestnika unele saje. Ker je bila huda sapa in je iskre raznašalo na vse strani, so bili sosedje v velikem strahu.

— Pogreb preč. g. župnika Andreja Brezovščeka v Rihemberku se je vršil v sredo okoli 10. ure s slovesno mašo zadušnico. Vodil ga je preč. g. dekan Jos. Pavletič iz Št. Petra, ker se pogreba ni mogel udeležiti radi rahlega zdravlja dekan komenski. G. dekan je imel po maši v cerkvi glnjiv govor v katerem je hvalil pokojnega župnika kot gorečega dušnega pastirja, ki je z izredno vztrajnostjo in neupogljivostjo delal v vinogradu Gospodovem celih 56 let. Največ se je trudil v težavni rihemberški župniji kot duhovni oče, kjer je deloval okoli 30 let — Njegov kremenit značaj, njegovo res očetovsko srce, kakor tudi njegova izredna dobrotljivost in usmiljenost Rihemberžanom ne poide iz spomina. — Pogreba se je udeležilo 27 duhovnikov, mnogo takih, ki so bili pok. župnika pomočniki v dušnem pastirstvu. Navzoč je bil č. gosp. župnik in deželni poslanec Grča iz

Sempasa. Cerkev je bila natlačeno polna vernih župljanov, ki so prišli izkazati zadnjo čast svojemu bivšemu duhovnemu očetu. — Domači pevci pod vrhlim vodstvom g. nadučitelja Poniža so zapeli pred hišo žalosti, kakor tudi na pokopališču ginljivi žalostinki pokojniku v slovo. Došla je tudi sožalna brzojavka preb. g. okrajnega glavarja svetnika grofa Artemsa nad izgubo „tako vrliga in gorečega duš. pastirja“. — Tako je izgubila gor. nadškofija zopet moža, ki je bil dika duhovskega stanu. Ali mož, ki je vsled svoje ponižnosti in skromnosti od klanjal vsako posvetno čast in hvalo, tudi sedaj take ne potrebuje. Saj za svoj trud in delo že uživa blaženo čast in plačilo brezdvomno pri Onem, za katerega čast in slavo je tu neumorno delal do svoje visoke starosti.

— **Tujci izrabljajo našo zemljo.** Po Gorenjskem neka belgijska družba kupuje velike vodne moči. — V Kutini na Hrvaškem je vse živo. Gradi se ondri tovarna porcelana po najnovejšem s temu. Ondi se pridobiva tudi petrolej. Tudi tovarno surogatov napravijo ondri. Tu so podjetniki Američani. Jugoslovani spimo!

— **Rafaelova družba v Ljubljani** presi svoje zaupnike po deželi, da v slučaju, ko bi jim pošli „priporočilni listki“ za izseljenje, kar na posetnico ali na listek papirja napišejo priporočilo, in naš zaupnik v Ljubljani („Katoliška Bukvarna“) bo te začasne listke zamenjal za prave priporočilne listke.

— **Na Mirni, Dolenjsko,** je bila dne 4. t. m. volitev župana. Izvoljen je občešpšovani, odločno katoliško narodni mož Mihael Strah; svetovalci pa so: Jožef Kajerle s Sela, Anton Šular z Mirne, Mostar Anton s Škerjančga in Franc Mevec s Tihobaja.

— **Vihar na Gorenjskem.** Izpod Grintovca se nam piše: V nedeljo je bil strašen vihar. Metalo je opeko s streh. Slamnate strehe bo treba „fikat“ in „počesati“, ker jih je silen veter vse razrušil. — Na St. Urški gori je v nedeljo veter odkril polovico nove, a še ne dodelane šole. Vprašanje se nam vrva, kdo bo nosil stroške pokritja. Ali podjetnik, ki še ni izročil dodelanega poslopja občini v oskrbo, ali občina, ki se je pogodila za popolno dogotovljeno šolsko poslopje? — Pri St. Juriju je veleposestniku Grašiču iz Velesovega burja podrli okrog 50 smrek. — Iz kamniškega okraja se nam piše: Dne 7. in 8. t. m. smo imeli tudi pri nas hudo burjo, ki je odkrivala strehe. Na Duplici je sapa odtrgala plašč pri kozolcu ter ga vrgla na cesto.

— **Izpod Grintavca.** V soboto smo objavili dopis izpod Grintavca, v katerem piše naš dopisnik, da je cerkljanski učitelj g. Lapajne Hribovškovega sina tako udaril po glavi, da je oglušil G. učitelj Josip Lapajne nam je poslal sledeči popravek: „Ni res, da sem Hribovškovega sina tako udaril po glavi, da je še danes gluhi; res pa je, da Hribovškov sin popolnoma dobro sliši in mu g. učitelj ni prizadejal nobene poškodbe“. — Prosimo g. dopisnika, naj nam pojasni, kaj je istina.

— **Izgubljen** se je 45letni fant Peter Meglič od Sv. Katarine pri Trziču. Domači ga pogrešajo že 14 dni. Iskali so ga že na vseh krajih, pa zaman. Vozniki pravijo, da so ga videli na cesti iz Trziča v Kranj. Fant je mutast, pa močne postave. Vrat ima nekoliko debel. Kdor bi kaj vedel o njem, naj naznani županstvu Sveta Katarina pri Trziču.

— **Služba sekundarija** je izpraznjena v deželni bolnišnici v Ljubljani z letnim adjutom 1200 kron. Prošnje za to službo je izročiti vodstvu deželnih dobrodelnih zavodov do 25. januarja t. l.

— **Vlak skočil s tira.** Danes jutraj je skočil s tira pri Skofelci dolenjski poštni vlak, ki prihaja ob pol 9. uri dopoldne v Ljubljano. Pri tem se je prevrnil poštni voz in je bil poštni sprevodnik težko poškodovan. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v deželno bolnišnico. Vzrok je menda prepozno postavljena premičnica. — Pri Celju sta se pa baje obdrsa dva vlaka, pri čemer je padel z lokomotive neki kurjač, katerega je do smrti povozilo.

— **Cene govejega mesa v Gradcu.** Vsled sklepa občinskega sveta ne sme biti v mesecu januarju meso dražje kakor: volovsko 1. vrste 1 K 32 v, 2. vrste 1 K 28 vin in 3. vrste 1 K 8 vin; kravje, bikovo in mlade govede meso pa se ne sme dražje prodajati kakor: 1. vrste 1 K 28 vin, 2. vrste 1 K 24 vin in 3. vrste 1 K 4 vin.

— **Vlomi v Trstu** se tako množe, da je tržaška trgovska in obrtna zbornica zahtevala, da se straže v prosti luki pomnože.

— **Nova postaja na južni železnici.** Komisijončni ogled za novo postajo na Verdu med Logatcem in Borovnico bo 25 t. m.

— **V Rim** so se v nedeljo odpeljali zagrebški nadškof dr. Juraj Posilović, škof križevački Drohobeczky, kanonik dr. Šajdov in več križevačkih

zastopnikov, da se udeležijo slovesnega praznika Marka Križevčana blaženim.

— **Dobavni razpis.** C. kr. pošto gospodarstveno obrtništvo na Dunaju nanašanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da razpisuje dobavo raznovrstnega brzojavnega in telefonskega stavbenega materijala, kakor velike množine žice, vijakov, žebeljev in drugih predmetov in železa. Prepis dobavnega razpisa lež v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

— **Predavanje.** V Mengšu je predaval v petek jurist Kremenžar, član „Danice“, v prostorih „Slov. katol. izobraževalnega društva“ o rusko-japonski vojski. Mnogoštevilni poslušavci so pazno sledili skoro enournemu predavanju.

— **Velik požar na Opčinah.** V nedeljo popoldne ob 3. uri je začelo goreti v škedinju Andreja Daneu-a (pod cerkvijo) šte. 31. Zgorelo je vse poslopje in slama in seno, ki sta bila shranjena v njem. Škoda se ceni na 2000 K. Ljudje so se trudili na vso moč.

— **Organ za socijalno reformo in vsenemško gibanje „Der Hammer“**, je tako zadolžen, da nabirata drž. poslanca Stein in dr. Bareuther zanj „mile darove“. Kdo jih med ljubljanskimi nemškimi nacijonalci „fehta“, še ne vemo.

— **Ladja — vojašnica.** Vsled gradnje novega kolodvora v Trstu je treba podreti tudi stari pod Karlom VI. zgrajeni morskemu lazaretu, ki služi za vojašnico mornarskemu oddelku. Čuje se, da pride radi tega v tržaško luko križarka „Leopard“, ki bo služila tamšnemu mornarskemu oddelku za vojašnico.

— **Slovenske novice iz Amerike.** Iz Denverja, Colo., se javlja, da so železniški delavci našli na Sugar Mountain blizu Leadville, Colo., našega rojaka Josipa Sterbenca po poklicu premogarja, na železniški progi na pol zmznjenega. Nesrečnež se je v snežnem viharju izgubil in hodil po snegu štiri dni na okrog, ne vedoč, kje se nahaja, dokler ni kraj tira Rio Grande železnice obnemogel. Težko bo okrevali.

— **Opozorjamo gg. gostilničarje** na današnji inserat reklamnega podjetja K. V. Nučić-a v Ljubljani.

— **Cene sladkorju** se bodo menda še zvišale.

Ljubljanske novice.

lj **Madama Löwy na begu.** „Graška Tagespost“ ima danes iz Pulja obširen dopis o tej „čedni“ ženski. Dopisnik pravi, da so sedaj zaprli tudi njen zavod v Pulju ter je policija prepeljala na magistrat njenega poslovedbo Benedikta Orlika in prostitutke. Madama je menda že radi razprave, ki naj bi se tekoči mesec vršila v Ljubljani radi tukajšnjih njenih konfliktov pobegnila. Dne 21. t. m. bomo videli, če je poročilo o begu resnično. Policija je zaplenila vse spise, katere sta si pisala Orlik in Löwyjeva radi ljubljanske zadeve. Nesrečne žrtve so dobivale z zvišajo in z nasilstvom; o kakor so žrtve pri Löwyjevi tako zadolžili, da so bile navezane nanjo. Iz hiše so žrtve smele le pod najstrožjim nadzorstvom, spati so morale skupno v eni sobi, ki je imela železna omrežja. Dekle, ki se je uprlo je bilo pretepeno do krvi. Nobeno stvar si dekleta niso smele same kupiti, vse jim je prodajala Löwyjeva po strašno visokih cenah. Vsako dekle je moralo plačati na mesec 240 kron za hrano in stanovanje, v to svoto pa ni všteti zajetek in tudi ne malica. Za malo steklenico mleka je Löwyjeva zaračunala eno krono. „Tagespost“ menda ni „klerikalen“ list. Končno se je tudi liberalcem zdelo potrebno, pisati o teh kričečih zadevah. Vse, kar smo pisali se potjuje. Ob takih dejstvih, katera navaja „Tagespost“, se začudeno vprašujemo, kako se je moglo v Ljubljani dopustiti, da izvršuje v Ljubljani za Löwyjevo „obrt“ neki njen tukajšnji „poslovedba“! S tako žensko se bi moralo korenito obračunati, ne pa ji dajati prilike, da na katerikoli način svoja temna dela nadaljuje!

lj **Občinski svet ljubljanski** ima izredno sejo v torek, dne 17. januarja t. l., ob 4. uri popoldne v mestni dvorani. Dnevni red: Naznanila predsedstva. — Citanje in odobrenje zapisnika zadnje seje. — Personalnega in pravnega odseka: o županovem dopisu glede izpremembe nekaterih paragrafov pravil in izvrševalnih določb k pravilom mestne hranilnice ljubljanske; o mestnega magistrata dopisu glede delnega povračila stroškov v smislu 2. odstavka § 8. stavbnega reda za napravo ulic na bivšem del Cottovkinem posestvu; o c. kr. deželne vlade kranijske rešitvi priziva evangelijske cerkvene občine v Ljubljani proti občinskega sveta sklepu glede opustitve njenega pokopališča. — Stavbnega odseka poročila: o dr. Frana Počka prizivu proti odloku mestnega magistrata v zadevi prezi-

dave njegove hiše v Strelških ulicah številka 31; o Frana Poppa prizivu v zadevi postavljenja ograje ob njegovem posestvu na Dolenjski cesti št. 49. — Personalnega in pravnega odseka poročila o nekeje disciplinarne zadevi.

lj **Shod „Slovensko-katoliško delavskega društva“** v Ljubljani je bil predvčerajšnjim dobro obiskan. Govoril je g. dr. Janez E. Krek o najvažnejših političnih dogodkih zadnjega časa. Padec Port Arturja je povzročila slaba ruska uprava. Sedanja ministrska kriza v Avstriji nas uči, da ne bo prej v Avstriji reda, dokler se ne prične vladanje po demokratskih načelih, a temu predpogoj je splošna, enaka in direktna volivna pravica. Podal nam je še več opisov in slik iz socialnega življenja ter jako zanimivo opisal boj proti veri ki se bje sedaj na Francoskem. Po kratkih opombah tovarišev Karliča in Moškerc-a je društveni predsednik Urbar zaključil shod. Opomnimo na željo od borovo, da bo meseca januarja in februarja vsako nedeljo v Šelenburgovih ulicah št. 6. II nadstropje ob 1/2.10. uri dopoldne shod. Želeti je, naj bi se naše somišljenice in somišljeniki v obilnem številu udeleževali shodov, ki imajo namen spopolniti delavsko politično izobrazbo in pa dati vsakikrat pregledno sliko najvažnejših politično socialnih dogodkov s posebnim ozirom na delavski stan.

lj **Razmere v tukajšni predelavni** postajajo čim dalje neznosnejše. Vohunstvo je v cvetju, ker se dobro obrestuje, a pošteno delo se podcenjuje. Delavec ne pride do pravice, ker so proti njemu dobro organizirani nekateri pazniki. Pazniki imajo merodajno moč na višjem mestu in vsak ugovor proti krivicam, ki se gode delavstvu, je izključen in se po največkrat poravnava s tem, da se onega, ki se drzne ugovarjati; odpusti iz tovarne z izgovorom, da se hoče s tem napraviti red, a protežirajo se osebe, ki kale mir med delavstvom. Pretežna večina je proti temu postopanju in pripravljeni smo delavci na večje žrtve, prepričani pa tudi, da bo otemnelo to, kar se sedaj blesti kot zlato, ker vemo, da to nič drugega ni, kakor navadni odsev steklenih črepin. Čim bolj smo zatirani, tem bolj smo edini mi delavci brez pravic in

lj **Pevski zbor „Glasbene Matice“** priredi v nedeljo, dne 15. t. m., ob pol 8 uri zvečer v zgornji veliki dvorani „Narodnega doma“ zabavni večer s plesom. Na sporedu je petje moškega in mešanega okteta, dva komična prizora in burka „Mesalina“. Sodeluje društvena godba, katera bo igrala samo nove točke. Zabavni večer se seveda vrši pri pogrnjenih mizah. Restavrater „Narodnega doma“, g. Brgovič, zagotavlja, da bo de za pijačo in jedila najnatančneje preskrbljeno. Točila se bodo ista vina, kakor druge dni, o kojih kakovosti se je še vsak pohvalno izrazil. Cene ostanejo tudi navadne. Zabavnemu večeru je naslednji spored: 1. Suppé: „Vragova koračnica“. Svira društvena godba. 2. Jos. Prochazka: „Vabilo“. Poje moški oktet 3. Nikolaj: „Vesele žene Windzorske“, ouvertura. Svira društvena godba. 4. E. Adamič: „Dekletce podaj mi roko“. Poje mešan oktet. 5. Strauss: „Možni več“, mazurka. Svira društvena godba. 6. „Jakec pripoveduje o svoji ženitvi“. 7. Flotow: „Marta“, ouvertura. Svira društvena godba. 8. „Mesalina“, burka v enem dejanju. Poslovenil A. Benkovič. 9. Strauss-Reiterer: „Pomladna sapica“, potpourri. Godba. 10. Risto Savin: „Zori rumena rž“. Poje moški oktet. 11. a) „Liliputarska straža“; b) „Bilo je nekdanj“. Za godala na lok. 12. „Zanikrna deteljica“, komičen pevski prizor s spremljevanjem glasovirja. Heinze-S. Stegnar. 13. Kubišta: „Slovenske pesmi“, potpourri Svira društ. godba.

lj **Na Rakovniku** se je božičnica prav lepo obnesla. Gospe sotrudnice so bile prav marljive, nabrale so celo več kot druga leta in bogato obdarile predstojnike in enjence. Zavodu zveste vztrajne dame so zlasti Vehtičeva, Kosova, Medenova, Aleševčeva. Predstavo so počastili prevzvišeni knezoškof, kanonika dr. Cekal in Fetichek Frankheim ter mnogo drugih odličnih oseb. Bog plačaj vsem darovalcem! Komtesa Marijana Auersperg ova je razdelila božične darove.

lj **Krvav boj s silovitim Lahom.** Sinoci ob 1/2.12. uri sta srečala na Zabjeku krojaška pomočnika Lovrenc Germovšek in J. Sidar laškega zidarja Vincencija Maruchija ter mu voščila „Dober večer“. Lah pa s tem pozdravom ni bil zadovoljen, ampak je hotel Germovška udariti s palco, katero je pa Germovšek ujel. Palica se je prelomila. Nato sta oba krojača zbežala, Lah pa za njima. Sidar se je v Rožnih ulicah spodtaknil in je padel. Ko je videl Lah Sidarja ležati, je padel takoj nanj in ga začel s pestjo obdelovati. Krojač Germovšek je šel na pomoč svojemu prijatelju. Se predno je pa Germovšek mogel Laha

prijeti, se je ta obrnil in ga sunil z nožem v prsa ter ga poškodoval. Lah je zbežal v Zvezdarske ulice, krojaška pomočnika sta pa začela klicati policijsko patroljo, ki je ravno prišla po Sv. Jakoba trgu. Ko je videl Lah, da teče nasproti policiji, se je vrnil in stekel v Rožne ulice. Da bi Lah patrolji ne ušel, je stekel eden stražnikov po Zvezdarskih ulicah, drugi pa ob Virantovi hiši v Rožne ulice. Na vogalu Virantove hiše v Rožnih ulicah je prišel Lah nasproti stražniku Vrečarju, ki je Laha vstavil in ga vprašal, kaj je storil. Za odgovor je pa Lah zopet sunil z nožem stražnika Vrečarja v desno ramo. Ko je stražnik začutil, da ga je zaskočilo, je odskočil in nastavl Lahu sabljo na prsa. Med tem je prišel še drugi stražnik po Rožnih ulicah, ki je silovitega Laha zagrabil od zadaj in mu odvzel nož, ki je bil precej velik. Stražnika sta Laha vklepala in ga odvedla v zapor. Stražnik Vrečar je le neznatno poškodovan, ker je bil dobro napravljen. Lahov nož je prerezal stražnikov zgornji zimski plašč, bluzo, zimsko jopo in srajco. Nasprotno je Germovšek na prsih znatneje poškodovan.

lj **Razvada v gledališču,** katera je bila večkrat a brezuspešno grajana, je med drugimi najbolj neumestna ta, da občinstvo med igro z neprestanim in neznosnim šepetanjem moti igro. Tako je bilo tudi med včerajšnjo predstavo opere „Mignon“. Posebno so se v tem oziru odlikovali igralci, nemški in slovenski. Saj imajo menda za medsebojne razgovore tudi podnevi dovolj časa. In pa nemščine se menda nikjer toliko ne čuje, kot med slovenskimi predstavami v slovenskem gledališču. Ali bo v tem oziru kmalu boljše? — Fiat!!

lj **Za kruhom.** V Ameriko se je včeraj popoldne odpeljalo z juž. kolodvora 235 Kranjcev in 15 Črnogorcev. — Na Vestfalsko je šlo 30 Hrvatov, nazaj jih je pa prišlo 25. — Na Jesenice je šlo trideset Ogrov, v Bohinj 25, na Hrušico pa 40 — Na Dunaj je šlo 15 Kočevarjev.

lj **Nesreča.** Danes so pripeljali s poštanim vlakom Franca Baša, posestnikovega sina iz St. Jurija pri Kranju. Posestvoval je v gozdu smreke in mu je ena padla na desno nogo, ki mu jo je zlomila. V deželno bolnišnico so ga prepeljali z rešilnim vozom.

lj **Prisiljenec pobegnil.** Kakor smo včeraj poročali, je bil ušel prisiljenec Josip Čač. Danes ga je policija dobila v neki hiši in ga izročila nazaj v prisilno delavnico.

lj **Umrla so:** Frančiška Borštnar, delavčeva hči. 1 dan, Tržaška cesta 24. Marija Dolenc, čevljarja hči, 16 mesecev, Ulice na Grad 15. Marija Walla, zasebnica, 76 let, Karlovska cesta 32.

lj **Na oklicih so:** Albin Adlešič, asistent na južni železnici z Marijo Dobrowolski; Franc Potočar, hiš. posestnik in c. kr. jetniški paznik v pok. z Marijo Zupančič; Rudolf Režek, godec s Frančiško Havrand.

lj **Nova društva.** Deželni vladi v potrjenje so predložena pravila društev „Abstinent v Ljubljani“ in „Olepševalnega društva v Rožni dolini pri Ljubljani“.

lj **Umrla sta:** Gojenka konservatorija na Dunaju gđ. Olga Sterle v Spod. Šiški šte. 208 stara 30 let in stavbinski risar g. Ivan Briceelj, star 28 let.

lj **Mednarodna panorama.** Prihodnji teden Kalifornija

lj **Dezertiral** je včeraj dopoldne desetni Jurij Tanko od 27. pešpolka.

lj **Na javni dražbi** se bode prodajalo v Ljubljani, in sicer: 1. dne 11. prosinca 1905: a) na Sv. Petra cesti šte. 6: različni čevljarški izdelki, šivalni stroji i. dr.; b) v Rožni dolini pri Glincah št. 99: gostilniška in prodajalniška oprema, nekaj vina in špecerijsko blago; 2. dne 12. prosinca 1905: v delavnici, oziroma prodajalnici na Dvornem trgu šte. 3 in potem v stanovanju v Kolodvorskih ulicah št. 3 na dvorišču v I nadstropju: razna sobna oprema, šivalni stroj i. dr. — Začetek vselej ob 9. uri dopoldne.

lj **Pod skrbstvo** sta se postavila France Turk iz Ljubljane in France Babinik iz Spod. Šiške, Sv. Jerneja cesta šte. 41, radi bedosti, oziroma slaboumnosti ter sta se postavila skrbnikom, in sicer prvemu gospod Josip Turk iz Ljubljane, drugemu pa gospod Janez Perko, posestnik iz Spod. Šiške št. 36.

lj **Poročil** se je v stolnici Marko Bratun s Frančiško Upelj.

lj **Ustanova za realce.** Pri mestnem magistratu izpraznjeno je jedno mesto cesar Franc Jožefovih ustanov za realce v znesku 100 kron na leto. Do teh ustanov imajo pravico v Ljubljano pristojni, ali ko bi takih prosilcev ne bilo, na Kranjskem sploh rojeni, ubogi dijaki, ki obiskujejo c. kr. višjo realko v Ljubljani. Prošnje za podelitev te ustanove vlagati je, opremljene s potrebnimi dokazi do konca t. m. pri šolskem ravnateljstvu.

Ij Ustanove za gimnazijalce. Od pričetka tekočega šolskega leta izpraznjenih so tri mesta Jernej Saloherjeve dijaške ustanove po 100 K na leto. Pravico do teh ustanov imajo dijaki na ljubljanskih gimnazijah, ki so na Kranjskem rojeni, ubogi, pridni in lepega vedenja. Prošnje za podelitev teh ustanovnih mest morajo biti opremljene s krstnim in ubožnim listom, s šol. pričevalom zadnjega semestra in jih je vlagati pri šol. ravnateljstvu do konca t. m.

Ij Slovensko gledališče. Jutri opera „Mignon“. Ocenio o večerajšnji predstavi priobčimo jutri.

Razne stvari.

Najnovejše.

Znana anarhistinja Lujiza Michel je umrla. — Strašen vihar je divjal v petek na soboto ob vzhodnem angleškem obrežju. Porušil je več nasipov. Več hiš je poškodovanih. — Poštni uradnik pobegnil z Dunaja je pobegnil poštni asistent Abraham (!) Perlmutter. Poneveril je 150.000 K. — Svinja umorila 18 mesečno deklico. V vasi Sansi v Italiji je pustila mati 18 mesečno deklico v zibelki samo pri hlevu, ko je šla po vodo. V tem hipu je prišla k deklici svinja, ji odgrizla desno lice in levo roko, tako da je deklica v malo trenutkih umrla. — Samoumor pred poroko. Iz Klosterneuburga se poroča, da se je v Langbarmu tik pred svojo poroko ustrelil pastir Jožef Plenek. — Razprava proti ogrskemu poslancu Lengyelu. Pred budimpeštanskimi porotniki bi se bila morala vršiti dne 8. januarja t. l. razprava proti bivšemu ogrskemu poslancu Lengyelu. Obtožen je bil razžaljenja veličanstva, ker se je nedostojno izjavil o armadnem povelju. Razpravo so morali odgoditi, ker zatoženec ni prišel k njej. Predsednik je ukazal, da bodo zatoženca s silo pripeljali k razpravi. — O samoumuru iškelskega župana se poroča, da se je ustrelil, ker je pri pogodbi s tvrdo Kurz in sin na Dunaju v zadevi vpeljave elektrike prezrl neko točko, vsled česar je bil tožen, da mora 24.000 K plačati iz svojega. To je nanj silno vplivalo. — Aretirali so v Budimpešti bivšega ogrskega državnega poslanca odvetnika dr. Belo Hegedüsa radi goljufij. — Narodni zaklad za nemške dramatičarje. Meininški vojvoda Jurij je povodom 100letnice Schillerjeve smrti založil 20.000 mark za začetek narodne ustanove za nemške dramatičarje. — Huda zima. Od 31. decembra do 4. januarja je v Šleziji zmrznilo 21 ljudi, na Pruskem 30. — Velik požar je divjal v bližini San Rema. Uničil je tri vasi in 50 hektarjev kostonjevega gozda. Več oseb je zgorelo. — Nesreča pri operni predstavi. V New Yorku je pri predstavi opere „Carmen“ se v prvem dejanju podrl most „Stirideset koristov“ je padlo v globočino. Nekaj koristov je vsled dobljenih poškodb mrtvih. — Kap je zadela župnika dunajske dvorne cerkve sv. Avguština, prelata dr. Dörflerja, 83 let starega starčka. — Zavitek s kosi trupla V Parizu je našel neki deček zavitek, v katerem je bila ožgana ženska glava in ožgano truplo brez glave in nog.

Rusko-japonska ženska liga. „Ruski List“ poroča, da je stopila velika družba moskovskih dam v zvezo z damama v Tokiu, da naredi rusko-japonsko žensko ligo, katere naloga bo, narediti mir med vojskujočima se strankama.

Posebnost Mukdena. Visoki jambori kot kazala trdijo tvorijo posebnost mesta Mukden. Kazala se dvigajo pred prodajalnicami kot ogromni drogi in so čisto popolnoma pokriti z rezbarji, ki pripovedujejo zgodovino prodajalčeve rodbine.

Radi škripajočih škorenj obsojen. Ker je nosil par škripajočih čevljev med neko sodnijsko obravnavo v Danville, Va., v Ameriki je bil tamošnji župan Harry Wooding zadnjič obsojen radi zaničevanja sodišča.

Mala statistika Dunaja. Leta 1900 je štel Dunaj 2289 ulic, ki so bile dolge 842.914 kilometrov. Istega leta je bilo na Dunaju 8007 raznih društev. Od tega števila jih je na delniška društva odpadlo 235, na zabavna društva 241, na pevška društva 262, na bolniška in higijenična društva 453, na hranilna 2625, na dobrodelna 892 in na strokovna naučna društva 725.

Vseučiliško vprašanje.

„Edinost“ izjavlja, da bi tržaški Slovenci mogli privoliti v ustanovitev italijanske univerze v Trstu le pod pogojem, ako se jim zagotove kompenzacije, sposobne v to, da bi popolnoma paralizirale tiste škodljive posledice, ki bi jih zanje imela italijanska univerza. — „Edinost“ želi priti „na jasno“ glede vseučiliškega vprašanja ter želi zato naj se skliče shod zaupnih mož iz vseh slovenskih pokrajin. „Edinost“ je tako pri-

jazna, da govoreč o znani izjavi „Slovenčev“ pravi, da je to izjava „glasila kranjskih klerikalcev“. Gospodje, ki hočejo govoriti o vseučiliškem vprašanju, tako, da se njih glas upošteva, bi morali biti vsaj toliko taktični, da bi ne rabili „Narodovih“ psovki!

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 11. jan. Gautsch je danes konfiriral z vodji čeških agrarcev, v prvi vrsti s poslancem Prašekom.

Dunaj, 11. januarja. (K. u.) Stavbinski podjetnik baron Robert Morpurgo je pobegnil z Dunaja. Zapustil je četrt milijona dolgov.

Dunaj, 11. januarja. V družbi pobeglega barona Morpurga je neka ženska. Prej je bil Morpurgo šef kreditne banke.

Berolin, 11. jan. Danes ima državno ministrstvo sejo, da se posvetuje o avstrijskih predlogih v zadevi nemško avstrijske trg. pogodbe. Vest, da je doseženo že soglasje v veterinarskem vprašanju, še ni resnična. Je pa pričakovati, da se to zgodi.

Dunaj, 11. januarja. (K. u.) Ruska brzojavna agentura pravi, da so vesti o odstopu ruskega notranjega ministra neverojetne. Oficijelnega potrdila ni.

Reka, 11. januarja. (K. u.) Zdravje nadvojvode Jožefa se je zboljšalo.

Zagreb, 11. jan. Uradno se demontira vest, da bo hrvaški sabor razpuščen 12. t. m. — „Obzor“ bo prenehal biti glasilo „hrvatske stranke prava“.

Solnograd, 11. januarja. Vihar je uničil tu cele gozdove. Sneg je dva metra visok. Vas Tienten pri Land Gistein-u je tako v snegu, da se vidi iz snega le cerkveni zvonik in dimniki hiš.

Peterburg, 11. januarja. Brzojavlja se, da se je začel na celi fronti zapadnega ruskega krila topničarski boj. Tudi po vseh stranskih progah se prevažajo velike množice novomobiliziranoga vojaštva, ki gre na bojišče. Kakšne bodo bojne sile, ako dobi Kuropatkin vso to pomoč? Zdaj ima 400.000 pešcev in divizijo konjnikov. Ko pridejo še 4., 7., 12. in 13. armadni zbor, bo imel 550.000 mož. Ojama ima 300.000 mož, kateri se pomnože s portarturskimi četami na 350.000. Torej bo Kuropatkin imel veliko premoč.

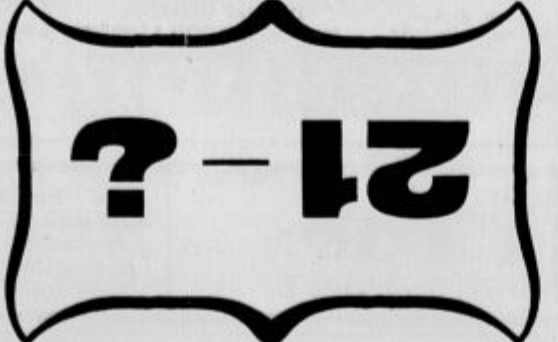
London, 11. jan. Listi priobčujejo izjavo adjutanta Roždestvenskega, ki je dejal, da je brodogve pri rtu „Dobre nade“ prestalo hud vihar, a nobena ladja ni bila poškodovana. Cilj brodogve je Vladivostok, kamor pride brodogve za četkom marca. Po indijskem oceanu bo brodogve plulo štiri tedne. Roždestvenskij že vé, da so odplule japonske ladje z namenom, da ga napadejo ter je vse potrebno preskrbel, da ga ne presenetijo. Brodogve ima brezžični brzojav, ki mu omogočuje obveščanje v daljavi 75 milj.

Tokio, 11. januarja. Japonske prostovoljce, ki so se udeležili pred meseci poizkusa z branderji zapreti uhoj v portartursko lukso in o katerih so tu mislili da so mrtvi, so dobili med ujetniki v Port Arturju. Vsi imajo skorbut.

Pariz, 11. jan. Tukajšnje japonsko poslaništvo priobčuje razglas, v katerem pravi, da je nota Kodame povsem izmišljena in tendenciozno naperjena. Poslaništvo enkrat za vselej izjavlja, da japonska nima nikakih namenov proti azijskim posestvom katerekoli boji evropske velevalsti ter da je sedanja vojska posledica narodnega razvoja, ki se hoče upreti grozečemu prodiranju Rusije v vzhodni Aziji.

Port Said, 11. jan. Oddelek ruskih križaric in torpedovk je došel v lukso ter je pozdravil s streli. Brodogvu bo dovoljeno nabaviti si premoga, vode in živeža.

Peterburg, 11. januarja. Braniteljem Port Arturja bo postavljen v Peterburgu spomenik.

Poslano.

Blagorodni gospod

Fran Petrič, zastopnik pivovarne „Puntigam“ v Ljubljani.

Ker si me dne 10. t. m. v gostilni zaradi notice v „Slovencu“ Rasberger Mrak javno napadel, odgovarjam da nisem niti pisal, niti povzročil one notice, da je prišla v javnost. 55 1-1

Prihodnjič na svetujem, da se bolj natančno informiraš, predno koga po krivem obdolžiš.

Avg. Erzin.

Za vsebino je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor zahteva zakon

Pleskarska in v to stroko všteta v o se stavbena in pohištvena dela

izvršujeta in se priporočata v naročila iz mesta in z dežele **BRATA EBERL v Ljubljani**, Franciskanske ulice. — Najnižje cene. — Vzorci so vselej na razpolago. — Izvrševanje strokovno zanesljivo in brez konkurence 13 11-10

Podpisanci naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest o smrti svoje iskreno ljubljene hčere, oz. sestre, svakinje in tete, gospodične

Olge Sterle

gojenke konservatorija na Dunaju

ki je po kratkem težkem trpljenju danes, dne 10. jan. 1905 ob 10. uri dopoldne v 30. letu starosti mirno zaspa v Gospodu

Pogreb predrage, prezgodaj zamrle pokojnice bo v četrtek, dne 12. t. m., ob polu 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Spodnja Šiška hiš. št. 208, na pokopališče pri Sv. Kristofu.

Sv. zadušne maše se bodo služile v farni cerkvi Marijinega Oznanenja.

V Ljubljani, dne 10. jan. 1905.

Fran Sterle, Franja Sterle, starši; **Antonija Ravnihar** roj. **Sterle, Marija Sterle**, sestra; **Rudolf Sterle**, c. kr. sodni pristav brat; **Dr. Vladimir Ravnihar**, odvetnik svak; **Magda Sterle** roj. **Pezdirc**, svakinja; **Demitrij Ravnihar, Marjan Sterle**, nečaka.

52 1-1

Mlad organist

cecilijanec, ki je zmožen prevzeti vodstvo v posojilnici, tajništvo pri občini, poduk na glasovirju, v petju, je tenorist, želi službe v kakem boljšem kraju ali mestu; zmožen voditi večje pevske zборе ali društva. 53 3-1

Naslov pove iz prijaznosti „Slovenec“.

Pozor gostilničarji

na Kranjskem, Južno Štajerskem, Koroškem, Primorskem, Goriškem, Trstu in okolici.

Reklamno podjetje V. K. NUČIČ v Ljubljani

Dunajska cesta šte. 11

izda v kratkem

vademekum za trgovske potnike, kolesarje in hribolazce.

V tem kašipotu bodo popisana vsa pota, njih stanje, daljava ter bode navedena priporočena gostilna.

Gostilničarji vseh krajev gori navedenih dežel naj pošljejo svoje natančne naslove do konca januarja 1905.

Priobčitev njih imena v knjigi ne velja nič, pač pa se obvežejo kupiti kašipot, da ga imajo v svoji gostilni na razpolago gostom.

Knjiga bode veljala samo 2 kroni.

Vsaka priporočena gostilna dobi brezplačno tudi tablo z napisom: Tukaj je p. n. gostom na razpolago kašipot po slovenskih deželah za trg. potnike, kolesarje in hribolazce.

Naročila na knjigo in naslove gostilničarjev sprejema

reklamno podjetje V. K. NUČIČ

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 11.

54 3-1

Antonija Bricelj roj. Skrem naznanja v svojem in v imenu vseh sorodnikov prijateljem in znancem prežalostno vest, da je umrla iskreno ljubljena nepozabni soprog, gospod

Ivan Bricelj

stavbensi risar

danes v torek, dne 10. t. m., zvečer ob 9. uri po kratki mučni bolezni, prežalostno vest, da je umrla iskreno ljubljena nepozabni soprog, gospod

Pogreb bode v četrtek, dne 12. jan. 1905, ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Tržaška cesta 31. na pokopališče svetega Kristofa.

Svete maše se bodo brale v raznih cerkvah.

Nenadomestljivega pokojnika priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

Ljubljana, 10. jan. 1905.

Posebna obvestila se ne pošiljajo.

51

Žalajoči ostali.

Zahvala.

Za mnogobrojne izraze sočutja povodom nenadomestljive izgube predragega mi soproga, gospoda

Ivana Nep. Resmana

juž. žel. postaje načelnika v p.

izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nepozabnemu pokojniku izkazali zadnjo čast, za izražena sočutja najsrčnejšo zahvalo. — Posebno pa se še zahvaljujem gospodoma župniku trnovskemu Iv. Vrhovnik in župniku šentpeterskemu Malenšku za zadnja tolažila umirajočemu, dalje Njegovi Prezvzišenosti g. Antonu Bonaventuri, knezoškofu ljubljanskemu, preblagorodnemu gospodu županu Ivanu Hribarju, čestitim p. t. rodbinam dr. Tavčarjevi, prof. Sinkovičevi, Brinškovi, g. Edvardu Tavčarju, ki so me podpirali in tolažili v najbridkejših dneh, potem sl. pisateljskemu društvu, ki je sprejelo truplo umrlega v svojo rakev, sl. „Ljublj. Sokolu“, gospodom železniškim uradnikom, gg. pevcem za milo nagrobno, vsem darovateljem vencev, in vsem damam in gospodom, ki so se tako mnogobrojno udeležili pogreba. 50

Sv. maša zadušnica se bode brala v šentpeterski cerkvi v soboto 14. t. m. ob 9. uri dopoldne.

Pavlinka Resmanova.

Opomba: Prosim, naj mi oprostijo, če kdo ni prejel mrtvaškega lista.

Mednarodna panorama.

Ljubljana, Pogačarjev trg.

Ta teden 49 1-1

Novo! **Zagreb.** **Novo!**

VII. občnemu zboru

I. Tržiškega delavskega kon-
sumnega društva
vpisana zadruga z omejeno zavezo,
ki se vrši
v nedeljo 29. januarja 1905
ob 4. uri popoldne
v gostilni g. Henrika Dobrina (na Skali) v Trzinu.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1904.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Sklepanje o razdelitvi čistega dobička leta 1904 (§ 20 dr. pr.).
7. Slučajnosti.

41 1—1

V slučaju, da občni zbor ne bo sklepčen (§ 24 dr. pr.) ob določeni uri, vrši se bo drugi občni zbor, brez ozira na število navzočih, pol ure kasneje v istem prostoru in z istim dnevnim redom.

Načelstvo.

Pijte
Klauerjev
„Triglav“
najzdravejši vseh likerjev.
5441 50—125

Franc Stupica,

Ljubljana, Marije Terezije cesta 1.
v Ančnikovi hiši poleg Figovca.

Priporočila slamozeznice, mlatilnice, čistilnice, gepeljne, preše za grozdje in sadje, pluge in brane najboljšega izdelka ter samokolnice. Dalje: Sesalke za vodo in gnojnice, pocinkane, asfalturne in svinčene cevi za napeljavode, razne tehtnice z uteži, šedilnice, vse vrste kuhinjske opreme, nagrobne križe, kovača, privijače, žage, kotle za klajo in tiganje.

Portland in Roman-cement, železniške šine i traverze, poljski maveo.
Mizarsko, tesarsko in ključavničarsko orodje ter vse druge v železno stroko spadajoče predmete.

Velika zaloga vedno svežega špecerijskega blaga.

Istrska vina

lastnega pridelka,

== nova, ==

muškateljce, belo, rdeče in teran. Specijaliteta: belo vino za svetle maše.

Dobiva se edino-le pri pridelovalcu in lastniku vinogradov Antonu Ferlan di Giorgio, Rovinj Istra. 2053 20—10

Gostilna na Laverici

se 1. sušca t. l. pod zelo ugodnimi pogoji odda na račun oženjeni spretni gostilničarki, katere soprog ima lahko službo v Ljubljani. — Ponudbe sprejema in natančneja pojasnila daje Karol Lenče, posestnik in vinski trgovec na Laverici pri Ljubljani.

44 6 3

Po čudovito nizkih cenah se prodaja pri
I. Keber Ljubljana, Stari trg 9

1883 52—7

»Pri dobrem pastirju«

vse vrste manufakturno, sukmeno, plateno in perilno blago, jagrovo perilo, kravate, modrci itd. itd. — Potrebščine za krojače in šivilje.

Pri odkupu čez 10 kron dovolim še 5% (procent) popusta ali skonta.

Založnik e. kr. drž. uradnikov.

Pasti

za podgane, dihurje krte, miši itd.

patentirani najnovejši ameriški sistem

prodaja in razpošilja trgovina 2088 26—11

STREL v Mokronogu, Dolenjsko.

Presenečeni uspeh lova se garantira. Cene jako nizke.

Popravila se sprejemajo kot doslej.

Oblastveno dovoljena

2120 8 7

popolna razprodaja

radi opustitve trgovine

UR zlatih, srebrnih, nikelnastih, jeklenih; dalje ur z nihalom, stenskih in budilk pod tovarniško ceno

pri

FRIDERIK HOFFMAN-u, Ljubljana, Dunajska c. 12.

Popravila se sprejemajo kot doslej.

Popravila se sprejemajo kot doslej.

Razglas.

Podpisani okrajni cestni odbor razpisuje

45 3—2

ofertno obravnavo

zaradi oddaje graditve železnega mostu v Družinskivasi. — Dotične ponudbe se bodo sprejemale do 28. februarja 1905 do 12. ure dopoldne. — Ponudba mora obsežati: ime, priimek in stanovanjski ponudnika, ponudbo v številkah in besedah, 5% varščino in izjavo, da so ponudniku znani stavbeni pogoji in načrti ter da se njim brezpogojno podvrže. —

Vse delo je proračunjeno na 7500 K. — Pogoje, načrte in troškovnik so vsakemu na razpolago v uradnih urah pri podpisnem odboru. —

Okrajni cestni odbor Rudolfovo.

dné 6. januarja 1905.

Načelnik: **Jos. Zorc.**

Stanje vlog 30. nov. 1904:
čez 10 milijonov kron.

Preje: Gradišče št. 1,
sedaj: Kongresni trg
št. 2, I. nadstr.

Denarni promet 30. nov.
1. 1904: čez 42 milj. kron.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska posojilnica

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po 4 1/2 % brez kakega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsake vloženih 100 K čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 30. novem. 1904: K 10,586.428-71. Denarni promet do 30. nov. 1904: 42,500.883-08.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštahranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dné 1. januarja 1904.

Dr. Ivan Susteršič,
predsednik.

Josip Siška, knezoškolijski kancelar,
podpredsednik.

1—14

2047 10

Odborniki:

Josip Jarc,
veleposesnik v Medvodah.

posesnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano.

Dr. Andrej Karlin,
stolni kanonik v Ljubljani.

Karol Kauschegg,
veleposesnik v Ljubljani.

Matija Kolar,
župnik pri D. M. v Polju.

Ivan Kregar,
svet. trg. in obrt. zb. v Ljubljani.

Frančišek Leskovic,
zasebnik in blag. lj. pos.

Karol Pollak,
tovarn. in pos. v Ljubljani.

Greg. Slibar,
župnik na Rudniku.

Dr. Aleš Ušeničnik,
profesor bogoslovja v Ljubljani.

Vsak dan sveže pustne krofe

Slaščičarna

Jak. Zalaznik

Stari trg 21. Mestni trg 6.
Sv. Petra cesta 27.

33 2

Odlikovani
z zlato kolajno in
časno diplomom
v Parizu.

479 86

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 1

se priporoča pred. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga
po nizkih cenah.

Opozarja na velike svoje
zalogo

izgotovljene obleke

posebno na havelake v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah

izdajatelj uniform avstrijskega društva železnih uradnikov

1122 100—56

Zahtevajte

brezplačno in franko

moj ilustrirani cenik z več

ko 100 podobami

ur, zlatega in sre-

brnega blaga

in godbenih reči

Hanns Konrad

tovarna za ure in izvorna trgovina

Most št. 955, Češko

Prava amer. nik. remontir-ura s sidro,
sistem Huskopf patent v trpežnem futralu
iz jelenovega usnja z eleg. veržico iz nik-
lja in privieskom, komad

gld. 250.

Odlikovani

z zlato medaljo

na razstavi v Parizu 1 1904

Dragotin Puc

fapeznik in preprogar

Dunajska cesta št. 18,

zvršuje vsa tapetniška in dekoracijska dela
er ima v zalogi vse v to stroko spadajoče
predmete lastnega izdelka. 884 35

kakor tudi pohištva prve kranjske mizarske
zadruga v Št. Vidu nad Ljubljano.

— Nakup in prodaja —

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za izgube pri izžrebanju najmanj-
šega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.
Kulturna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

1, Wollzeile 10 in 13, Dunaj. 1, Strebelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih
stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih
vrednostnih papirjev in vestni nasveti za dosego kolikor
je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih
glavnih. 18 150—5